

EMMA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Verschillende mogelijkheden worden geopperd:

- 1] Het zou hier gaan om de verkorting van een oude naam die oorspronkelijk met 'Ermin-' of 'Irmin-' begon, afgeleid van het Germaanse woord 'ermena' = 'groot', 'geweldig'. Schijnt samen te hangen met de god der Hermionen.
- 2] Oude Teutoonse naam: 'Grootmoeder', 'oma'.

*

Bijzonderheden

Van origine was dit een Frankische naam, maar van daaruit verspreidde hij zich over heel Europa. Zo huwde in 1002 de Engelse koning Ethelred met de Normandische prinses Emma.^[001] In de hoge middeleeuwen raakte hij steeds meer in onbruik. Pas in de romantische 19e eeuw dook hij weer op. Gustave Flaubert gebruikte de naam in zijn 'Madame Bovary' (1857). Hij werd zelfs zo populair dat Christian Morgenstern in 1900 kon schrijven: "De meeuwen zagen er uit alsof ze allemaal Emma heetten."

*

Gemeten naar de geboorteaankondigingen over het jaar 1995 in NRC en Volkskrant, stond **Emma** op de 4e plaats van meest gekozen meisjesnamen.

*

Emma van Blangy-sur-Ternoise (ook **van Arras**) osb, Artois; prinses; † **ca 725**.

Feest 4 juli (sterfdag van Bertha).

Zij was de derde dochter van **Bertha** van Blangy († **723**). Toen Bertha's gemaal was overleden, trok ze zich terug in een door haar zelf gesticht klooster met twee van haar dochters: **Geertruida** (ook **Gertrude**; † **ca 730**) en **Diethilda**. Na er enkele jaren aan het hoofd te hebben gestaan, droeg zij haar verantwoordelijkheden over aan haar tweede dochter, en liet zich plechtig - in het bijzijn van kerkelijke prelaten en vele anderen - inmetselen in een cel tegen de kerk, vanwaar ze via een luikje het altaar kon zien.

Na Déotile's dood († **tussen 720 en 723**) trad alsnog de oudste dochter, **Geertruida**, aan als abdis.

En Emma? Zij was gehuwd met kroonprins Swaradin van het Engelse koninkrijkje Kent aan de overkant van Het Kanaal. Maar haar man verstootte haar. Toen Bertha dit vernam, vroeg ze hulp van de koning der Franken om haar dochter naar huis te halen. Maar Emma bleek zo uitgeput, dat ze de overtocht niet overleefde. Bertha snelde haar dochter tegemoet en trof de droeve stoet even buiten Blangy op een land dat Le Grand Pré. In tranen boog zou zij zich over de baar en riep: "Wij hebben ogen om je te kunnen zien, maar jij mijn kind niet meer." Daarop opende - volgens de omstanders - de dode vrouw heel langzaam de ogen, keek haar moeder enige ogenblikken uiterst liefdevol aan om ze vervolgens weer plechtig te sluiten.

De middeleeuwer geeft daarmee antwoord op de vraag van mensen die verdriet hebben over het verlies van een dierbaar persoon, en zich vertwijfeld afvragen, waar ze nu zijn, of zij ons nog kunnen zien enz. In het beeldende verhaal hierboven brengt hij zijn geloofsovertuiging tot uiting dat de doden van de andere kant van de dood met liefde naar ons, de nabestaanden, kijken.

Op de plek waar de ontmoeting tussen moeder Bertha en haar dode dochter Emma plaatsvond, staat nog altijd een gedachteniskapelletje.

*

Emma (kloosternaam **Maria-Euthymia**) **Ueffing**, 'engel van de liefde', Duitsland; † **1955**. **Feest 9 september**.

Zij werd in een kinderrijk gezin te Halverde, Tecklenburg, geboren op 8 april 1914 en trad op 23 juli 1934 in bij de zogeheten Clemenzusters te Münster. Dat was niet geheel zonder moeilijkheden verlopen, want men achtte haar te teer van gezondheid. Bij haar gelofte koos zij zich de naam Euthymia ("goedgehumeurde", "opgeruimde", "vrolijke"). Zij kreeg een opleiding tot ziekenzuster en werd in 1940 te werk gesteld te Dinslaken. De Tweede Wereldoorlog was in volle gang; zij had in haar Barbara-barak handen vol werk. Al snel stond ze bekend als 'de engel van Barbara' en nog later als 'engel van de liefde'. Zij maakte geen onderscheid tussen Duitsers, Russen, Engelsen, Hollanders of welke nationaliteit dan ook. De zuster van de tere gezondheid bleek een taaie volhoudster en doordouwster. Er zijn brieven bewaard van soldaten die er verpleegd werden, Duitse en buitenlandse: ze zijn het alle over eens dat ze door een heilige werden verpleegd. Ze noemen haar 'Mama Euthymia'.